

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminică.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Carolinei Nr. 5.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țaran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rind petiț sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petiț 50 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se inapoiază

Un număr costă 20 bani.

Cernăuț, 2 Martie 1907.

Cancelarul Germaniei principele Bülow în răspunsul său la expectațiunile conducătorului grupului social-democratic din parlamentul din Berlin, deputatul Bebel, privitoare la înfrângerea suferită de social-democrați la ultimele alegeri pentru parlament, a caracterizat foarte nimerit grupul acesta și caracteristica aceasta se potrivește foarte bine și la întregul curent pseudodemocrat dela noi din țară. Caracteristica generală a partidului social-democrat zice, că acesta a fost îngust de inimă și mic de spirit. Tocmai așa au fost și sint pseudodemocrații noștri. Inguști de inimă au fost ei pentru că pentru nimic alta n'au simțit decât numai pentru acele acțiuni, cari stăteau în nex causal cu favorurile lor personale. Orice altă idee mai măreață și altruistă a fost din capul locului pusă la o parte. Cei cari cutezau să-și înalțe glasul să le spuie din când în când cîte un adevăr, erau taxați de gogomani, să fi fost ei încă atât de pricepuți. Ear uneltele lor oarbe, cari la toate ziceau da și amin, ba chiar li măguliau și-i laudau ca pe cei mai iscusiți politicieni în vederea țintei, la care credeau să ajungă cu ajutorul lor, să fi fost de orice ca-

libru moral și intelectual, erau eroii zilei, »bărbați de o muncă națională colosală și de un talent fenomenal«. Nu e de mirare, că chiar și căpiteniile pseudodemocraților nu pot scăpa de astfel de »eroi«, cari încep a li face multe greutăți mai ales acuma cu candidaturile în parlament. Mici de spirit au fost pseudodemocrații noștri, că și-au crescut în mijlocul lor atari creaturi, de cari ei înșiși nu se pot cotorosi. Mici de spirit și înguști la inimă au fost și sint ei pentru că n'au avut atîta prevedere și tact ca să depărteze din jurul lor de timpuriu acele elemente, cari le fac acuma atîtea greutăți. Căpiteniile democraților sint atît de obligați față de inteligența noastră mai ales dela ultima alegere în parlament, încît ar comite un păcat foarte greu, dacă în momentul de față înainte de ce li apune steaua, n'ar cerca să se arete cu recunoștință măcar față de acele persoane, cari în timpul ultim și așa se dăduseră pe partea lor. — Cum poți să sprijinești candidatura lui Nicu Flondor, dacă Chisanovici nu te lasă?

Ei doară au promisiuni sigure din timpurile cele bune ale mării democratice și acuma prezentă sinetel la escompt.

Modul de agitațiune și de luptă a pseudodemocraților a fost de cea mai de pe urmă sortă. Care cuteza să se opuie, sau despre cine credeau ei, că poate să li se opună, căutau să-l înlătore cu orice preț, fie el chiar și mitropolit. Inzultele cele mai necvalificabile te nimeriau ca din senin. Aceasta la democrați constituie curajul și bărbăția națională. Cuvintele cele mai grosolane de cari poporul nostru se folosește doară numai într'un stadiu nemoral, produs prin beție sau prin alte procese psihice, în gura democraților erau la ordinea zilei, căci numai astfel cugetau ei, că justifică numirea de »deputați țărănești«. Dacă ar fi cunoscut ei ființa sufletului poporului nostru, ar fi trebuit să se ferească chiar din cauza poporului ca să nu-l scandalizeze cu astfel de cuvinte.

Presa democratică pentru istoricul nepărtinitor, va forma o pagină tristă din viața culturală a noastră. La adunările lor ei nu și-au impus nici o rezervă în vorbe și promisiuni. Totul a fost însă numai niște palavre goale sau după expresiunea cancelariului Bülow la adresa socialiștilor »ewiges Geflunker.«

Ca »deputați țărănești« ei în loc să lese ca țaranul să vorbească,

dictau dela masa verde și dirigență și deputați și toate. Am dori să-i aflăm pe domniile conducători ai democraților într'un moment curat de bezmetecie și să-i rugăm să-și pue degetul pe conștiință și mîna pe inimă, dacă mai au vro inimă pentru popor, și se ni răspundă la întrebarea: în ce legătură stă un Chisanovici cu bietul nostru țaran? Iși are el originea din țărani, s'a ocupat intensiv cu ale țaranilor, cunoaște măcar limba și obiceiurile țaranului? Doară numai ca să facă ris și să-și bată joc de ele sau să le folosască de fușcel la scara pe care visează de pe acum că se sue în înaltul cerului democratic. De partea morală nici nu mai merită să vorbim.

Ori și ce întreprindere națională puceasă din cele mai curate intențiuni, pseudodemocrații caută s'o zădărnicească prin alte tîmbălăe. Marele meeting din Suceavă din 21 Faur a. c. democrații au presimțit, că va fi o manifestațiune grandioasă a poporului român, au știut prea bine că judecata, pe care o vor ave s'o audă din gura poporului va fi aspră și nu tocma măgulitoare, și de aceea nu numa că nu s'au înfățișat înaintea poporului ei au făcut toate încercările ca să-l zădărnicească. Dacă căpite-

FOIȚA.

Victime.

Cînd soarele sara lungi umbre urzește,
O luntre ușoară pe valuri plutește,
De mal departată, condusă ușor;
Ear două ființe, de lume scăpate,
In luntre pe mare se duc legănate,
Să-și spuie în taină al inimei dor —

Dar soarta vrăjmașă e făr' îndurare,
De-o dată se naște furtună pe mare,
Și valuri gigante pe valuri strivesc;
Azurul pe boltă în nori se ascunde,
Un sgomot selbatec prin aer pătrunde
Și fulgere dese pe ape scilipesc —

Mulțimea de paseri zădarnic vestește,
Că vine furtuna, pericolul crește,
Că numai o clipă, și viața sa stîns:
Luntrașii, pe care un dor numai-i leagă,
Uitat'au pericol și lumea întregă,
In farmecul patimei, ce ia cuprîns —

In zorile zilei, cînd umbra dispore,
Și soarele iese din scaldă de mare,

Vărsînd aur luciu pe-al mării cristal —
Pescarii văzură cu spaimă de-odată
O luntre cu gura în jos resturnată
Pe ape plutind cătră singurul mal. —

Hatna, 21 Faur 1907.

V. Kalmucki.

Blastăm.

Cine-mi face vrajbă'n țară
Fire-ar lunei de ocară,
Nici pămîntul nu'l primească,
Nici moartea să-l mai găscască.
Aibă foamea corbului
Și cărarea orbului,
Sprijinul orfanului
Și odihna banului.
Ridă cînd i-a fi să plîngă,
Focul inimei să-și stingă.
Plîngă-n ceas de bucurie,
D-zeu de ea să nu mai știe.
Aibă dreptul mortului
Și căldura cortului,
Liniștea haiducului,
Căsnicia cucului.
Imble pibegînd prin țară,
N'aibă zori de zi nici sară,

Truda țărișoarei stoarse
Zacă-i pururea în oase!
Ear de-a fi să moar' odată,
Fie-i ultima resplată,
Un prohod — să-l probodească
Corbi în limba păsărească.

Sever Beuca-Costineanu.

Inceputurile „Junimei” și dezvoltarea ei.

(Conferență ținută la 20 Mai 1906.)
(Urmare și fine).

La 9 și 10 Februarie 1904 își sârbează Junimea iubileul său de 25 de ani în prezența unui mare și destins cerc de oaspeți: Guvernorul țării principele Hohenlohe, I. P. S. Sa mitropolitul Dr. Vladimir de Repta, principele Moruzzi, Escelența sa mareșalul țării Iancu Lupul, Magnificența sa rectorul universității, marii proprietari Leon Ghyka și Alexandru Florescu, toate personalitățile mai remarcabile din Bucovina, reprezentanții diferitelor societăți studențești românești din București, Viena, Budapesta, reprezentanții ai societăților din Cernăuț, reprezentanții întregii inteligenți romine din Bucovina

și a țărănimei noastre, reprezentanți presei etc. etc. Din incidentul acesta îi dedică Junimei membrul său emeritat dl Constantin Berariu feeria sa bine apreciată »Făt frumos în grădina sf. Vineri«, iară societatea întreprinde o colecție adunînd 5100 cor. cu scopul de a sprijini membri lipsiți de mijloace din dobînda capitalului acesta. O prea frumoasă surpriză îi fac Junimei damele și domnișoarele romine din țara întregă, donîndu-i un prețios drapel tricolor »voind a da dovadă de marea simpatie, ce o au pentru aceea societate, în sinul căreia au petrecut prin acest șir lung de ani membri iubiti aproape din fiecare casă rominească din Bucovina.«

Iubileul acesta a fost un omagiu impozant adus muncii celor 25 ani de viață rominească ai Junimei, deci care am văzut ieșind luptători de frunte pentru binele și drepturile poporului român din Bucovina.

In anul iubileului său a înființat Junimea revista »Junimea literară«. In vara aceluiaș an o vedem participînd la iubileul aniversării de 40 de ani de muncă literară a d-lui Iosif Vulcan la Oradea Mare și la memorabila serbare

niile democrațiilor sînt atît de curați la cugetul și inima lor, dacă cred ei că se bucură de încrederea țărănilor, de ce nu s'au înfățișat și ei cu pieptul deschis și cu inimă senină la meeting, la care expres au fost invitați — ca să-și deie sama înaintea poporului despre faptele lor și să-i demascheze înaintea poporului, pe trădătorii naționali dela »Aparare« ? Natural din cauza, că s'au temut să nu-și audă sentinți încă și mai aspre, decît cele dela gara din Ițeni.

Veteranul dascal Grigori Halip, care s'a îngreșat de machinațiunile democratice și a părăsit pentru totdeauna tabăra democratică, convoacă pe Duminică în 3 l. c. o adunare generală a reuniunii învățătorilor romîni în scopul consolidării și organizării pe bază națională. Cînd ce să vezi, pe aceeași zi și în aceeași oară se convoacă învățătorimea în afaceri politice și ale lefei numai ca să se zădărnicească organizarea noastră națională.

Bilanțul erei democratice e gata. El sfîrșește cu un deficit total, cu un bancrot și nu avem cauză să simțim cea mai mică părere de rău după curentul acesta. El va dispărea de sine. Poporul s'a săturat de minciuni și făgăduinți minciunoase, și are judecată sănătoasă. Cine a avut prilej să steie de vorbă cu gospodarii veniți la meeting a auzit din gura lor o judecată foarte sănătoasă și nimicitoare asupra politicii democratice. »Tontul dela resărit« al »Voinței poporului« pâr. Costachi Morariu, care în ședința ultimă a faimoasei pseudodirigențe s'a încumetat să rejească cuvintele auzite de bună samă din gura unuia din tabăra democrată, că dacă democrații n'ar fi, ei ar trebui de inventat, margă în școala politică a fostului vornic din Pătrăuț Vasile Fagaruș, sau a vornicului M. Sahlean din Bucșoia. După ce curentul acest neferit democratic va fi dispărut de pe fața pămîntului și ne vom vede odată în urma organizării votate de marele meeting încheiate toate

rîndurile noastre la luptă comună și desinteresată pentru binele poporului nostru, vom privi asupra timpului acestuia, ca asupra unui timp de încercare și boală grea prin care a fost scris să treacă bietul nostru popor.

La situație.

Noi Romîni din Bucovina trecem prin niște faze de tot nostime: e greu a spune adevărul, aflîndu-te într'un mediu cam înădușit. Conducîndu în principiu lui Cicero, că nu trebuie să te temi a spune adevărul, și mai mult îndemnat de sentimentul meu național, ca unul ce-și cunoaște perfect istoria neamului, nu pot rezista ca să nu spun și eu părerea mea în fața publicității cu privire la candidaturile actuale pentru parlament.

Mă gîndesc pro primo la candidatura d-lui Chisanovici, ale cărui talente agitatorice, poate și organizatorice au adus mari servicii în prima linie lui sieș. E superflu să zic, că învățătorimea romînă — cea ruteană de loc — nu poate vede în serviciile sale oareșcare avans moral sau material. Ba din contra pot zice, că ascuțind el numai antagonismul — întru cit exista acesta în unele locuri — între conducătorii firești ai poporului romîn și învrăjbindu-ne ulterior și cu celelalte pătri superioare ale societății romînești, ne-a periclitat în mod însemnat buna noastră reputație. Și dacă dl Chisanovici ar fi organizat — după cum se pretinde din partea lui și a citorva subagenți ai săi — învățătorimea, e asta un merit național, în virtutea căruia ar fi îndreptățit să pretindă un mandat romînesc pentru parlament?! Fiecare Romîn cu toate simțirile va afirma categoric, că mandatele romînești nu pot fi bagatelizate în așa mod!

Mie nu mi-i cunoscută mai de aproape nuanța națională a d-lui Chisanovici, știu însă, că s'a exprimat odată în »Lehrzeitung«: »Ich bin durch Zufall Romäne, und schließlich ist Nationalität für mich ein Privatvergnügen... Că-i sînt deci d-lui Chisanovici cu totul străine sentimentele naționale, e de tot clar.

Și dacă s'a exprimat și împăratul Germaniei în mesajul său ultim în contra socialismului, cu cit mai mult trebuie să ne rostim noi Romîni buco-

vineni, fiind numai o mîna de oameni, în contra coplășirii unui astfel de spirit, pe cari numai coardele sentimentalității naționale ne mai pot susține și asigura un viitor mai bun.

E de tot absurd — ceea-ce se susține din partea unor subagenți ai lui Chisanovici — că trebuie să i se ofere d-lui Chisanovici un mandat în parlament ca recompensă pentru jertfele ce le-a adus dînsul pentru salvarea învățătorimei... Dacă-i vorba de vr'o recompensă, atunci ar trebui s'o afle — dacă n'a aflat-o încă — numai în sinul particular al învățătorimei (și celei rutenie), de loc nu în cel al nației. Falză e și vederea — susținută din aceeași parte — că între reprezentanții poporului romîn trebuie să figureze și un învățător, deoarece n'avem mai întii atîtea mandate cite stări avem, apoi ar trebui să așteptăm o altă reformă electorală, care ar prevedea reprezentarea stărilor și nu cea a naționalităților. Avînd însă a calcula actual numai cu reprezentarea națională, e absolut necesar, ca toți învățătorii romîni, cari trăiesc în sinul nației romîne, să cugete cu sînge rece la suprema lor temă, pentru care-i nutrește nația.

Natural că reprezentanți ai poporului romîn pot fi și învățători; numai aceia ar trebui să fie atît de apți și perfecți în toate cite e în drept să le pretindă nația dela ei: să-i facă onoare, lînd totodată în scut fiecare pătură socială după principiul parității.

Punem cazul, că domnii deputați Dr. Alecu Baron Hormuzachi și Simionovici ar fi astăzi învățători, atunci sigur că nici un Romîn nu s'ar opune candidaturii unor astfel de învățători, deoarece ar fi date premisele, că acești învățători numai onoare pot face națiunii întregi.

Noi ca minoritate disparentă în marele imperiu al Austriei trebuie să fim reprezentați prin bărbați absolut vrednici; asta-i încă unicul mijloc, prin care putem impune.

E drept că dl Chisanovici are cîțiva partizani, a căror fristă îndătorire e a teroriza și înfrica pe cei ce-s de altă părere decît cea pretinsă de dînsii; dar o atare disciplină nu-i de astî dată la loc și de loc suficient spre a fi ales deputat. Și dacă ar fi dl Chisanovici măcar învățător romîn în acelaș senz

precum e Kipper jun. (colaboratorul său) învățător neamț; dar așa?!
Sper că în scurt li se va pute pune foc în inimă tuturor învățătorilor romîni și pentru cauza națională.

Vicovul-de-jos, 28 Faur 1907.

Nicu Oanea
învățător.

Comitetul partidului național-romîn din Bucovina

a emis următoarea invitație:

Comitetul național ales de cătră adunarea națională din 21 Faur 1907, din care faceți parte și D-Voastră, va ține Marți în 5 Martie st. n. 1907 la Cernăuț în localitățile societății filarmonice „Armonia“ (Palatul național, piața principală 3) la oarele 7^{1/2} sara prima sa ședință cu următoarea ordine de zi:

1. Constituirea comitetului național.
2. Raport asupra activității comitetelor districtuale.
3. Instituirea unui comitet redacțional și regularea afacerilor jurnalului.
4. Ținuta partidului față de alegerile iminente.
5. Eventualia.

Luînd în vedere deosebita răspundere, ce s'a impus prin votul adunării de mai sus, fiecărui Romîn, ce face parte din acest comitet, față de desvoltarea ce va lua-o de acuma înainte viața politică a poporului romîn din această țară, Vă rugăm cu toată insistența să nu lipsiți a lua parte la ședința conchemată, la care remîne să luăm hotărîri de cea mai mare însemnătate pentru un bun început.

Cernăuț, în 28 Faur 1907.

Onesim Turcan, consilier sup.

Emilian Isopescu, consilier

Dr. Constantin Hostiuc, secretar

Dori Popovici, adiunct

Dr. Teodor Tarnavski, prof. univ.

Dr. Stefan Saghin, prof. univ.

Ioan Procopovici, arhipresviter

Eraclie Bocancea, comisar.

Ilarie Onciul ✦

Unul din cei mai buni ai noștri a trecut la cele eterne. Văduva și patru copilași îl plîng, îl plîngem noi, îl plînge poporul romîn din Bucovina. Il plîng cu drept, căci decedatul a fost un model de soț și tată, a fost prietin sincer și Romîn devotat cauzei naționale.

Născut în Vicov, unde tatăl său era protopresviter, a studiat la gimnaziul din Cernăuț și trecînd la univertitate, a fost unul dintre cei mai activi membri ai »Junimei«. Dedicîndu-se după terminarea studiilor carierei judecătorești, și-a cîștigat în tot locul stima și dragostea tuturor prin purtarea sa conciliantă și simțul său de dreptate. Adiunct în Rădăuț, procuror-substitut în Suceavă, consilier la tribunalul din Cernăuț, a devenit decedatul în etatea de 45 ani consilier la curtea de apel în Leov. Aci între străini departe de patrie, nu s'a aflat

dela Putna. Pentru reușita interprinderilor acestora și-a cîștigat un merit frumos președintele Junimei din anul acesta, dl Constantin Lucaci. În luna lui Mai 1905 participă Junimea la iubilul de 25 de ani al Asociației generale a studenților univertitari romîni la București și la congresul aranjat cu prilejul acesta la Focșani, eară în August 1905 la frumoasele festivități din Sibiu. În acelaș an reprezintă Junimea comedia »O scrisoare pierdută« la Cernăuț, Suceavă și Rădăuț și institue la stăruința d-lui George Hoinic o secție cu însărcinarea de a se îngriji de reprezentări și prelegeri instructive pentru poporul dela țară. Secția aceasta a și interpretat un turneu avînd succese bine apreciate¹⁾. Voind să impue profesorii germani limba germînă oratorilor societăților, cînd ele salută la comersurile lor univertitatea și rectorul ei, Junimea organizează întreaga studențime națională la un protest energic²⁾. Atacînd o adunare monștră a Rutenilor tineri la Lemberg independența țărișoarei noastre Junimea concheamă un mare

¹⁾ Chiar în Voința Poporului, care altădată vrea să reducă valoarea lor la zero.

²⁾ Dintre societățile romînești n'a participat numai cit întrunirea academică »Bucovina«.

meeting a tuturor studenților romîni și a inteligenței romîne înăntînd protestul primit cu entuziasm mare la acel meeting guvernului țării și ministerului din Viena. La mișcarea aceasta au participat Romîni din țara întregă țînindu-se în diferite orașe și sate adunări și trimițîndu-se telegrame de aderență la adresa Junimei. Chiar în săptămînile din urmă a publicat Junimea »Foiletoanele« lui Mihai Teliman, cu acăror edare a fost încredințat fostul ei membru activ, dl prof. George Tofan, cunoscut prin lucrările bine chibzuite ce le publică în Junimea literară ca un zelos colaborator al ei.

Dacă am uitat să amintim ultima modificare a statutelor noastre din 1903, cînd pentru prima dată au fost aleși 10 membri în comitet, repărăm greșala la locul acesta. Mai adaugem acuma o listă completă a conducătorilor, pre cari i-a avut societatea în decursul existenței sale:

- anul: I Dimitrie Onciul.
» II Teodor Bujor.
» III Severin Procopovici.
» IV Tit cav. de Cuparencu.
» V Lazar Vicol.
» VI George Popovici.
» VII Aurel Onciul, apoi Eusebiu Popovici.

- anul: VIII Teodor Popovici.
» IX Isidor Stefanelli.
» X Florea Lupu, apoi George Gallin.
» XI Alex. baron Hormuzachi.
» XII Teofil Gramatovici, apoi Dimitrie Popovici.
» XIII Petru Ionescu.
» XIV Grigorie Filimon.
» XV Alexandru Popovici.
» XVI Radu cav. de Grigorcea, apoi Iorgu Toma.
» XVII Dorimedont Popovici.
» XVIII Iorgu Toma, apoi Victor baron Vasilco.
» XIX Iancu cav. de Cuparencu.
» XX Vasile Burduhos, apoi Dragoș Bumbac.
» XXI Iancu Nistor.
» XXII Eugen Halip, Teofil Tarnavski.
» XXIII Eusebie Antonovici.
» XXIV Maximilian Hacman.
» XXV Eugen Iliuț.
» XXVI Constantin Lucaci.
» XXVII Alecu Procopovici.
» XXVIII Constantin Șandru, apoi Teofil Sauciu.

el nici cînd bine. Anul trecut și-a luat un concediu mai lung, purtîndu-se cu gîndul să deschidă o cancelarie de avocat în Rădăuț.

Aci în Rădăuț îi plăcea mai bine, unde avea și cei mai mulți prieteni.

Prin două perioade (1892—1904) a fost ales deputat al districtului Rădăuț în dietă. Ca deputat a avut totdeauna în vedere binele națiunii, evitînd intrigi și intriganți. De aceea s'a retras cu totul din politică, cînd în anul 1904 a început curentul pseudodemocratic.

Din cauza că a combătut și el curentul acesta atît de nefast pentru poporul român din Bucovina, a fost și numele lui adese numit în »Voința«, chiar de inșiși rudele lui. Dar el a rămas stărnitic, a rămas cinstit și bun Român. De aceea îl plingem cu toții, de aceea la înmormîntarea lui a participat întreaga lume oficioasă și romînească, de aceea n'a rămas ochi fără lacrimi, cînd bulgării se răsturnau peste cosciug, cînd prof. univ. dl. Dr. Saghin a amintit în cuvîntarea sa în catedrală despre meritele decedatului pentru națiune, cînd prof. univ. dl. Dr. Voiuțchi în fața mormîntului i-a zis ultimul rămas bun, cînd președintele »Armoniei« dl. director Bujor și președintele »Junimei« dl. Vihovici au relevat meritele decedatului pentru aceste societăți, aruncîndu-i acesta din urmă panglica tricoloră în mormînt, la care a ținut cu sfințenie pînă la ultima suflare.

Inmormîntarea s'a făcut dela gara Grădina publică, de unde a fost condus cosciugul de 8 preoți la catedrală și de aici la cimitir în cripta familiară.

Sicriului au urmat rudele și amicii, între cari și locțiitorul președintelui țării cons. aulic Fekete, mareșalul țării George bar. Wassilko cu vicemareșalul și maicăa toți deputați, viceprimarul orașului cons. guv. Balmoș, președintele tribunalului Klar cu mulți consilieri, președintele camerei de comerț deputatul Langenhan, directorul poliției Tarangul, inspectorii școlari ai țării și mai că întreaga societate romînească.

Fie-i țărina ușoară și memoria eternă!

„APARAREA NAȚIONALĂ“ ÎN ȚARA.

Din Suceavă.

Pe calea chemată să ne ducă la depărtatul țal al unității culturale a tuturor Romînilor se face astăzi aproape zilnic cite un pas înainte.

Validitatea puternică a Romînilor de sub coroana Ungariei, tăria de suflet a fraților noștri macedoneni, deșteptarea conștiinței naționale la cei din Basarabia viul interes ce se manifestă în anumite cercuri pentru Romîni din Bosnia, Serbia și alte părți, precum și încordările noastre, ale Bucovinenilor, slabe și timide, nu-i vorbă, dar totuși continue, de a păstra pentru viitor măcar puținul ce nu l-am pierdut încă, sînt tot atîtea dovezi îmbucurătoare de vitalitatea elementului romînesc, atle-se el în ori-care parte a lumii și sub ori-care împrejurări de trai.

Astăzi unitatea culturală, singura posibilă, a tuturor Romînilor, dorită de toată suflarea romînească, ni apare nouă cu atît mai mult ca un ideal realizabil, cu cit bazele ei au fost puse cu învoirea și sub ocrotirea cirmuirii, care încuviințînd grandioasa serbare dela Putna și participarea noastră în mase mari la serbările dela București și Iași, nu mai bănuiește în acest ideal al nostru nici iridentism, nici trădare de patrie, cum bănuia odată.

Contactul nostru spiritual cu toți ceialalți frați e astăzi mai viu, decît am

fi putut crede cu puțini ani în urmă; tot ce produce geniul sau spiritul romînesc e un bun comun al tuturor. A ni-l însuși ca atare sîntem nu numai îndrituiți, ci și dători.

De citva timp s'a introdus la frații noștri din Regat obiceiul de a ținea șezători literare. Meritul revine marelui naționalit N. Iorga. Deși îmbrățișată cu căldură de către toți Romîni de bine, ideea părea la început prea șovenistă, fiind că tăia prea adînc în deprinderile și obiceiurile înstrăinate ale clasei culte, momente acestea, care dăduse ființă ideii.

Simburile sănătos, sădit cu mină dibace, a incolțit însă îndată cu toată vitregia solului, dînd viață vie unui falnic arbore, sub a cărui bogată ramificație tinjesc buruenele netrebnice și vor peri.

Rădăcinile acestui arbore, care face toată cîntea vrednicului grădinar, sau lățit aproape pe sub tot pămîntul romînesc, ajungînd pînă la noi, în »vesela grădină« a lui Alexandri

Pilda d-lui N. Iorga a fost la noi mai întîi imitată de societatea academică »Junimea« din Cernăuț, care procurmează prin șezătorile literare vechile ei ședințe literare. În rîndul al doilea pășește societatea »Clubul român« din Suceavă, care și-a inaugurat această activitate încă anul trecut prin o serie de conferințe literare și științifice.

Comitetul actual al »Clubului român« a luat, la inițiativa subsemnatului, ținerea de conferințe și șezători literare în programul său de activitate, și este, mulțumită amabilității mai multor membri și amici ai săi, precum și valorosului concurs al societății de cîntare din loc: »Ciprian Porumbescu«, în plăcuta situație a oferi publicului romînesc din orașul și ținutul Sucevii un ciclu întreg de conferințe și șezători literare, cu subiecte luate din literatura și istoria națională, din arte și științe, și cu producțiuni din muzica vocală și instrumentală, recitări, declamațiuni ș. m. a.

Programul stabilit pînă acuma este: *Duminică, la 3 Mart 1907, 4 oare d. a., conferință literară, la care va ceti dl. prof. Vasile Bumbac despre »Escuziunea la Expoziția din București, la Constantinopole și prin Transilvania«;*

Duminică, la 10 Mart a. c., 4 oare d. a., șezătoare literar-muzicală, la care va ceti dl. Filimon Taniac despre »Cetatea Sucevii«, epizod din istoria națională, după care vor urma producțiuni muzicale de societatea de cîntare: »Ciprian Porumbescu«.

Conferințele și șezătorile literare următoare vor avea loc *Simbătă* la 16, 23 și 30 Mart, 6, 13, 20, și 27 April a. c., totdeauna la oarele 8 seara în localitățile Clubului român și vor vorbi:

dl. Dr. Romul Reuț despre: »cauzele criminalității la sateanul român din Bucovina«;

dl. Dr. Oreste Tarangul despre »Istoria cărților testamentului nou«;

dl. prof. Archip Roșca despre »sculptură« cu demonstrațiuni;

dl. Dr. Vasile Iacubovici va ține o conferință de pe terenul economic;

dl. prof. Iancu I. Nistor o conferință din istoria națională;

dl. prof. Emanuil Antonovici o conferință din fizica experimentală cu demonstrațiuni;

d-nii prof. Liviu Marian și Victor Morariu și Ion Grămadă, student în Cernăuț, cite o conferință literară.

Programul detaliat al șezătorilor literare se va stabili mai tîrziu.

Apelăm călduros la întreg publicul romînesc din apropiere, să încurajeze

prin participare cit de numeroasă întreprinderea aceasta, care e menită să respîndească lumină și cultură națională și să lărgească cercul nostru de vedere în toate cite privesc întreg Neamul romînesc.

În considerarea neajunsurilor materiale și conduși numai de dorința, ca acest mod de întîlnire și petrecere romînească, să prindă rădăcini puternice și la noi, abstîm pentru astăzi puterea dela încasarea unui preț de intrare.

Suceava, în Faur 1907.

Iorgu G. Toma,
vice-preș. »Clubului român.«

Știri locale și din țară.

Sfințire de biserică. Duminică în 3 l. c. se va sfinți biserica nou clădită din comuna Pătrăuț pe Sirete. Actul sfințirii îl va săvîrși ca delegat al I. P. S. Sale Mitropolitul Vladimir I. P. C. Sa dl. protopresv. staurofor Calistrat Coca.

Reuniunea de cîntare »Ciprian Porumbescu« în Suceava aranjează Duminică, în 10 Martie st. n. 1907 în sala »Otelul Central« o serată muzicală combinată cu dans. Prețul locurilor: I. stal 2 cor. — II. stal 1 cor. Începutul la 8 $\frac{1}{2}$ oară seara.

Corpul didactic din Frătăuț-nou aranjează Simbătă la 9 Martie n. a. c. în localitățile școlii din loc un Picnic împreună cu dans. Începutul la oarele 8 seara. Prețul de intrare pendru domni 2 cor. Damele griješ pentru ospăț Venitul curat este menit pentru sprijinirea școlărilor sârmani din loc. Suprasolviri se primesc cu mulțumită.

Studentii ruteni din Lemberg au continuat greva de flămînzire Simbătă toată ziua. Simbătă la amiază Curtea de apel a ținut ședință și a decis de a pune în libertate pe toți studenții ruteni arestați, fără de cautiune, cu excepțiunea a 5 inși, cari au fost conducătorii și instigatorii demonstrațiilor. Aceștia s'a decis să fie ținuti închiși și mai departe. Comunicîndu-se aceasta hotărîre studenților arestați, aceștia s'au rugat să li-se permită a se consulta. După o scurtă sfătuire ei declară, că nu se vor supune deciziunii curții de apel decît numai dacă vor fi puși în libertate și cei 5 colegi ai lor amintiți! Tot Simbătă la amiază au fost cu de-asila transportați din închisoare în locuințele lor private 12 studenți, cari fuseră liberați încă vineri. Opt studenți s'au bolnăvit în urma grevei de flămînzire și au fost duși în spital, dar nici aici n'au vrut să primească mîncare și beutură. Simbătă la oarele 7 seara cei 63 de univerzitari ruteni, cari au fost rămas pînă atunci în închisoare s'au baricadat în chilile lor spre a împedea transportarea lor cu forță. Starea sănătății multora din ei era foarte sdruncinată, căci deja de 74 de oare nu mîncaseră și nu beuseră nimic Un grup de vre-o sută de gimnaziști ruteni și cleve rutene dela școlile de fete au făcut o demonstrațiune înaintea închisorii pentru »martirii naționali« închiși. Era hotărît ca studenții arestați să fie cu forță transportați din închisoare Duminică dimineața.

Din caleidoscopul politic.

Pentru un articol publicat în coloanele acestei foi, dl. Nicu Lupu, un nepot al suprademocratului Florică, l'a dat pe un aderent al partidului național pe dl. Vespasian Grigorovici, în judecată. Marti în 5 l. c. avea să fie acest proces pertractat înaintea curții cu jurați. Dar dl. Nicu Lupu, văzînd dovezile aduse de contrarul său, a retras pîra. Fuga-i rușinoasă, dar sănătoasă.

* * *

Mai toți preoții din Bucovina, mai mulți cantori și toți pîlmarii au participat la meetingul din Suceavă, la un loc vr'o 500 persoane, scrie »V. P.« în ultimul său număr. Cei cari au fost de față pot să-și inchipuiescă cit de obiectivi sînt raportorii acestui ziar, în cazul de față fostul prezident al soc. acad. »Dacia«, dl. F. Doboș.

Cîți preoți, dascăli și pîlmarii au fost la adunarea democraților, dacă toți erau la meeting?

* * *

Earăși o dovadă, că democrații sînt oamenii lui Dumnezeu.

Dupre adunarea electorală a democraților din Cimpulung, adunare, care cu »unanimitate de voturi și însuflețire nemaipomenită« l'a proclamat pe răs-democratul Aurel de candidat, acesta în absența contelui de Bellegarde se infățișază la prefectura de acolo și în prezența a mai mulți funcționari a declarat că nu-i este frică de rivalitatea contelui Bellegarde. El (Aurel) are un mijloc, prin care imediat îl poate delătura pe Bellegarde și anume: va stăruii că acesta sau să fie chemat în minster sau să fie numit prezident al Bucovinei.

Și la urma urmelor, zice D-Sa, spre a delătura rivalitatea unui prefect, ajunge un cadou de un orar de aur!

Ei, d-le Aurel! Ce țî-a veni mai ușor, spre delăturarea contelui Bellegarde; chemarea acestuia în minister, numirea sa de prezident sau orarul de aur?

* * *

Mare bătae de cap li mai face democraților împărțirea mandatelor între sine; bătae de cap care cit pe ce să ajungă la pîrueală. Dar geniul lui Aurel răs-democratul și aici a aflat scăpare. Pentru fiecare cerc electoral el decretează alegerea a doi deputați. În modul acesta poți, d-le Aurel, să-ți vezi »familia întreagă« cu un mandat în buzunar. S'ar putea ceva mai frumos?

* * *

Florea Lupu schimbă la depeșe cu ministrul colonial din Germania Dernburg; dupre cum am înțeles e vorba de colonizarea moșiei Tăzlaş, ca a cărui proprietar dl. Lupu și astăzi se visează.

* * *

Se vede că învățăturile ce le-a primit Aurel Onciul dela contele Sternberg nu i-au folosit; ca om modern Aurel ține numai la învățămîntul intuitiv; e clar de ce dar Aurel se sbuciumă ca să ajungă în parlament.

* * *

Cu mare părere de rău au primit democrații știrea că dieta bucovineună nu va fi conchemată,

Între altele propuneri, d-lor aveau de gînd să aducă un proiect de lege pentru ridicarea uni monument deputaților țărănești Aurel și Florea.

Am văzut chiar schițele acestor statue; ca deputați țărănești d-lor aveau să fie eternizați în costum țărănesc — cu opinci. Doamne ce bine-i prinde acest costum!

* * *

Alles schon degewesen. În aceeaș »familie« cei mai »iscușiți« politicieni prosaici, cari urmăresc numai scopuri materiale și »poeti« cari visează de filomele și nopti cu lună și cu stele. Ben Akiba a știut ce zice.

* * *

V. P. scrie că dușmanii poporului romînesc i'l numesc pe Aurel »varga lui Dumnezeu«. Nu dușmanii poporului, ci poporul însuși în vederea serviciilor aduse națiunii de către acest »fruntaș«, i'l numește așa. Și cu drept cuvînt, cînd vezi la ce mijloace recurge Aurel spre ajungerea scopurilor sale. Chiar celui mai bun amic al său, care i-a jertfit pentru alegerea sa înainte de 1 $\frac{1}{2}$ an o avere întreagă, Aurel i-a dat »demisia din partidul democrat«.

* * *

Se svonește că un candidat de deputăție, ca să ajungă la țîntă, s'a decis chiar să se »nsoare. Protecția femeilor nu odată a isbit mai mult decît cea mai perfectă diplomație.

* * *

Și Florea Lupu »s'a decis serios« ca să aspireze la un mandat, spre care scop are lipsă de învîcirea comitetului țării. Lacrimile vărsate de el pentru că concherea dietei a devenit ilusorică, sînt veritabile, căci el așa de fain a fost pus afacerea asta la cale.

* * *

Democrații pledează în V. P. pentru înființarea de lăptării la munte. Oare nu li-i destul cu atît cit au muls și papat pînă acuma din munca țaranului țără lăptării?

Mulțămită.

Nefiindu-ni posibil de a mulțami personal tuturor prea stimatelor persoane, cari au avut bunătatea a ni exprima condolențele și a ne consola în adinca durere cauzată prin moartea a mult iubitei și neuitatei noastre maice, bunice și străbunice

Domnica Tarnavschi

văduvă de paroch

și de a-i da ultimele onoruri, li exprimăm pe această cale mulțămăta noastră cea mai adinca.

Îndeosebi mulțămim cu profund respect I. P. S. Sale Dlui Archiepiscop și Mitropolit Vladimir de Repta și prea venerabililor părinți funcționari.

Adinc intristata familie.

„Prăvălia românească“ în Cernăuț

societate cooperativă de consum a Românilor din Bucovina, asociațiune registrată cu garanță limitată.

Convocare.

P. T. Părtașii „Prăvăliei românești“ se convoacă pe baza concludului directoriului din 27 Faur 1907 la

II-a adunare generală ordinară

care se va ținea în 17 Martie 1907 la oarele 3 după amezai în sala „Armoniei“ (casa națională).

Obiectele de pertractare sunt:

1. Darea de samă a directoriului.	4. Împărțirea prisosului.
2. Raportul revizorilor.	5. Propunerile directoriului.
3. Aprobarea dării de samă (bilanțului) încheiat cu finea anului 1906.	6. Complectarea directoriului
	7. Eventuale.

Cu deosebită stimă:

Dimitrie Cărbune
secretar

Leonidas Bodnarescul
prezident.

👉 **Cețiți și abonați „Apărarea Națională“.** 👈

Prăvălia B. Baltinester, Cernăuț

Strada Enzenberg Nr. 3.

Deposit de mărfuri din fabricile următoare:

Păpucării: Fabrica lui Anton Capek, Viena; F. L. Popper, Chrudim.

Pălării: Fabrica lui I. Heinrich Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz;

Obiecte de Alpaca și de argint de China: W. Bachmann & Co., Viena.

👉 Oferă obiectele cele mai noaue pentru carnaval: 👈

Cămeși pentru bal, de mătăasă și pique. Mănuși de piele sau mătăasă, netede și ajour. Legători, Crep de Chine de Batist. Gbete pentru dame, de lac modern, mătăasă, moiré, albe glace și chevreaux, postav aurit și piele aurită. Gbete pentru domni de lac și botine.

Parfumeri și săpunuri, fabricatele cele mai fine de a lui Roger și Gallet, Gustav Lohse, Ideal Hubigant, L. T. Piver, Paris. Perii pentru dinți, cap și haine, obiecte pentru călătorii.

Obiecte pentru călătorii, necesarii, punguțe, geante cu și fără întocmiri, geante originale Maedler din Lipsca, cutii de pălării pentru dame și domni, etuiuri pentru corturi și umbrele, saci și cergi pentru călătorie de peluches și păr de cămilă, peduri engleze pentru dame și domni.

Lornete veritabil achromatic, sticle de fabricatul cel mai fin franțuzesc.

Batiste pentru bal de mătăasă, pînză și batist.

Păioare de dantele veritabile, de pene de Struț și de gaze cu schelet de sidef și de os. Entreuri de pene, ajour și mătăasă. Claquri de mătăasă și jobenuri.

Dantele veritabile de Bruxelles, năframe, năframe pentru teatru, mănuși, legători de git.

Prețuri reduse în toate mărfurile de tăbăcărie și în toate obiectele de earnă.

Mărfuri de tăbăcărie: Colieuri de blană și minocare, Persianer, Skunk, Jder, vulpe vinată, Thibet, Ținc de pămînt, Wheitrots pentru dame și copile. Scufii din Persianer veritabil, Saalskin, Guzani, Nutria, Hymalya precum și obiecte de vinătoare pentru domni și copii.

Mărfuri de lînă și împletituri. Rufe veritabile sistem Jaeger și Dr. Lahman, rufe veritabile din păr de cămilă, încălzitori pentru pintece, genunchi, pulpe și minicuțe de tot felul, pieptărașe de lînă pentru dame și domni, ciorapi, călțuni, gamășe, gluge și bașlicuri românești.

Păpucării din piele veritabilă de Box, Chevreaux, Lack, Kliw, Kid, din postav căputate cu piele sau lac, cu și fără căptușală de peluches și tricot pentru dame, domni, copile, băeți și copilași. Pantofi de tot felul.

Haine pentru copii, mântăluțe, rochițe, bonete și pălăriiuțe. Fuste și scufii pentru dame din cele mai fine.

Recvisite pentru vinat. Tot felul de puști și revolvere, precum și munițiune. Torbe de vinat și gamașe, scaune portative de câmp.

Pălării foarte fine de peluches, siac și pislă, virtoase și moi în colorile și formele cele mai noue. Jobene și clacuri.